

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: V.

Júl 2020

Číslo: VII.

„DEDIČSTVO OTCOV, ZACHOVAJ NÁM, PANE“

Nie, to nie je iba zbožná fráza a 1000 krát omieľaná formalita, ktorú sme už počuli... V tejto myšlienke je zakotvená hlboká pravda našich národných dejín, ktorú musíme poznať, v nej žiť a natrvalo ju vlastniť

vo svojom srdci. Sviatok vierozvestov svätých Cyrila a Metoda nám ju zdôrazňuje. Dedičstvo otcov môžeme vnímať v zachovávaní našej skutočnej kresťanskej identity: v osobnom duchovnom živote, keď ide o našu kresťanskú vieru a v sociálnom, kde ide o naše rodiny ako ohniská života a lásky, v ktorých sa má odovzdať viera v Boha v rámci výchovy.

Viera v trojjediného Boha nie je akoby ozdobný prívěsok, ktorý si dáme na seba iba príležitostne, „lebo sa to patrí.“ A to vtedy, ak máme za niekoho slúžbu sv. omšu v kostole alebo v prípade krstu, prvého sv. prijímania, birmovky, svadby či pohrebu. Viera v Boha nie je prívěsok, ktorý si dáme na seba iba keď sa nám to hodí. Viera má byť prežívaná v našom živote ako vzťah. Kde je vzťah, tam je aj záujem. A kde je záujem, tam je aj vôľa. Svoju vieru máme prežívať denne a nie iba príležitostne.

Viera je dar a s darom treba zachádzať veľmi úctivo, lebo ak podľa viery žijem, prejavujem úctu k Bohu i k rodičom, ktorí nám ju odovzdali. Avšak kto podľa viery nežije, hoci ju prijal, ten sa prevíňuje neúctou k Bohu i k tým, ktorí mu vieru odovzdali. Na jednej návšteve som v dome uvidel krásnu veľkú Bibliu, ktorú mi ukazovala pani domu a hovorila, že ju dostala od svojej nevesty ako dar. V tomto roku Božieho slova, je to skutočne krásny a vzácny dar. Aj toto je prejav úcty k človeku, ktorého si vážim a tým, že Bibliu čítame, prejavujeme úctu k Bohu, k sebe i k tomu, kto nám ju podaroval. Božie slovo musí premieňať náš život na lepší a tak upevňovať aj svoju vieru, vzácne dedičstvo otcov, ktoré sa nám zachovalo od pôsobenia slovanských vierozvestov.

Duch. otec Milan

UVAŽUJME NAD BOŽÍM SLOVOM MT 13, 1-9

V ten deň vyšiel Ježiš z domu a posadil sa pri mori. Okolo neho sa zhromaždili veľké zástupy. Preto nastúpil na loďku a sadol si; a celý zástup stál na brehu.

Hovoril im veľa v podobenstvách: „Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ. Ako sial, niektoré zrná padli na kraj cesty; prileteli vtáky a pozobali ich.

Iné padli na skalnatú pôdu, kde nemali veľa zeme, a hneď vzišli, lebo neboli hlboko v zemi; ale keď vyšlo slnko, zahoreli, a pretože nemali koreňa, uschli.

Zasa iné padli do trnia, ale trnie vyrástlo a udusilo ich.

Iné zrná padli do dobrej zeme a priniesli úrodu: jedno stonásobnú, iné šesťdesiatnásobnú a iné tridsaťnásobnú.

Kto má uši, nech počúva!“

Zaznelo nám Božie slovo o Božom slove. Zrno, ktoré berie rozsievateľ do rúk, rozsievateľ všade. Ježiš používa obraz palestínskeho roľníka a táto skutočnosť je každému dobre známa, veď každý poznal a uskutočňoval postup, ako sa dorába chlieb náš „každodenný.“ Zrno padne však nielen na dobrú zem, ale aj na cestu, na skalú, či do trnia. Vyhovujúca je iba dobrá zem. Aj Božie slovo je ako semeno – zrno, ktoré zasieva nebeský Rozsievateľ - Boh prostredníctvom tých, ktorých posiela. Sú to biskupi, kňazi a diakoni. A Božie slovo Boh zasieva do každých srdiec, hoci vyhovujúca je iba dobrá pôda srdca. Podľa toho, ako prinášame úrodu, sa môžeme skontrolovať, či naše srdce je dobrou pôdou. Veď ak sa v našom živote nič nehýbe a všetko je rovnaké, ba ide to „dolu vodou“, musíme viac obrábať pôdu svojho vnútra a to pokáním. A na základe toho dostatkom pokory a miernosti. Pôsobím v tejto farnosti už niekoľko rokov a stále viac a viac sa ma zmocňuje pocit, že sa nič nehýbe, hoci vydávame každý mesiac časopis a denne nám zaznieva Božie slovo v našom chráme. Apočúvame veľa povzbudivých kázni aj na TV LUX či v rádiu *Lumen*, chodíme na novény, púte a predsa vnímam málo dynamiky resp. aktivity v našom kresťanskom živote. Musíme viac chcieť a prenášať Božie slovo do našich skutkov, pretože skutky sú tá úroda... Nemôžeme sa vyhovárať iba na koronakrízu, ale každý musíme robiť čo vieme. Z nášho srdca, ktoré je strediskom nielen citov, ale hlavne viery a lásky

musí, vychádzať záujem približovať sa k Bohu a k blíznym. Každý dobrý nápad, či akcia sú vítané. Obnovme tiež stretnutia na modlitbách matiek a otcov. Uvedomujem si zároveň, že treba sa viac modliť za veriacich a žiť vo väčšej dôvere v Boha.

SPOZNÁVAJME SVÄTÝCH

25. júl – Sv. Jakub, apoštol

Zebedejov syn a brat apoštola Jána. Ich matkou bola Mária Salome. Narodil sa v Betsaide. Bol svedkom významných Pánových zázrakov. Bol prvým biskupom Jeruzalema. Okolo roku 42 ho Herodes zavraždil.

Tretie najväčšie pútnické miesto na svete – Santiago de Compostella – je poctené relikviami sv. Jakuba, apoštola, ktorý tu ohlasoval evanjelium. Keď Kristus hovorí učeníkom, že mu budú svedkami až po samý kraj zeme, Jakub to zobral celkom doslovne a podľa tradície prišiel až na posledný výbežok Hispánie /dnešné Španielsko/, zvaný Finisch Terra, čo znamená „koniec zeme.“ V tej dobe, nakoľko ešte nebola objavená Amerika, ľudia toto miesto na pobreží Atlantického oceána skutočne považovali za miesto, kde sa zemská pevnina končí...

Z HOMÍLIÍ SVÄTÉHO BISKUPA JÁNA ZLATOÚŠTEHO NA EVANJELIUM PODEA MATÚŠA

(Hom. 65, 2-4: PG 58, 619-622)

Účastníci na Kristovom utrpení

Zebedejovi synovia naliehajú na Krista slovami: „Povedz, aby jeden z nás sedel po tvojej pravici a druhý po ľavici.“ (porov. Mk 10,37) A čo on? Aby im ukázal, že nežiadajú nič duchovné a že by sa to nikdy neodvážili žiadať, keby vedeli, čo to je, hovorí: „Neviete, čo žiadate“ (Mk 10,38), aké je to veľké, aké obdivuhodné, ako to presahuje aj samotné nebeské mocnosti. Potom dodáva: „Môžete piť kalich, ktorý mám ja piť, a môžete byť pokrstení krstom, ktorým som ja krstený?“ (porov. Mk 10,38) Chce tým povedať: „Vy hovoríte so mnou o poctách a vencoch, ja hovorím o zápasoch a pote. Lebo teraz nie je čas na

odmeny, ani sa teraz nezjaví tá moja sláva. Terajší život je čas porážok, bojov a nebezpečenstiev.“

A všimni si, ako ich formuláciou otázok aj povzbudzuje, aj láka. Nehovorí: „Dokážete zničiť porážku? Môžete vyliat svoju krv?“ Ale pýta sa: „Môžete piť kalich?“ Potom ich vábi: „Ktorý mám ja piť“, aby im jeho spoluúčasť dodala ochoty. Nazýva to krstom, a tak ukazuje, že z toho vzíde veľké očistenie pre celý svet. Na to mu oni odpovedajú: „Môžeme.“ (Mk 10,39) Rozohnení to hneď sľubujú, hoci nevedia, čo hovoria, ale očakávajú, že dosiahnu, čo žiadali.

A čo on? „Môj kalich budete piť, aj krstom, ktorým som krstený ja, budete pokrstení.“ (porov. Mk 10,39) Predpovedal im veľké dobré: „Budete poctení mučeníctvom a budete trpieť tak, ako budem trpieť ja, ukončíte svoj život násilnou smrťou a budete v tom mojimi spoločníkmi. Ale dať niekomu sedieť po mojej pravici a po ľavici nepatrí mne; to dostanú tí, ktorým to pripravil môj Otec.“ (porov. Mk 10,40) Najprv povzbudil a podnietil ich ducha, povzniesol ich nad zármutok a potom opravil ich žiadosť.

„Vtedy sa ostatní desiatí namrzeli na oboch bratov.“ (Mt 20,24; porov. Mk 10,41) Vidíš, akí nedokonalí boli všetci, aj tí, čo sa pokúšali predísť ostatných desiatich, aj desiatí, ktorí závideli tým dvom? Ale, ako som povedal, ukáž mi ich neskôr a uvidíš, že už v nich nie je nič zo všetkých týchto vášní. Počúvaj, ako ten istý Ján, ktorý teraz prišiel s touto prosbou, prenecháva prvé miesto vždy Petrovi, aj vtedy, keď káže, aj keď robí zázraky, ako je to v Skutkoch apoštolov. A Jakub potom už nežil dlho; od samého začiatku ho spaľovala veľká láska, zanechal všetko ľudské a vystúpil na takú výšku, že ho čoskoro zabili.

SVEDKOVIA NAŠICH ČIAS – TRPELI ZA VIERU

Biskup Michal Buzalka /dokončenie z predchádzajúceho čísla/.

Dňa 16. apríla vtedajšia štátna moc zatkla biskupa Buzaku a väznila ho v Bratislave. Styk s verejnosťou mu obmedzili a na slobodu ho prepustili až 22. augusta 1945. Prezident Beneš a väčšina československej vlády sa snažili odstrániť nepohodlných slovenských biskupov. Dôvodom mala byť ich politická činnosť počas prvej Slovenskej republiky. Po úplnom prevzatí politickej moci komunistickou stranou vo februári 1948 tlak na cirkev vzrastal. Vo februári 1950 ako jednu z prvých obetí si

vyhliadli biskupa Buzalku. Ten na pokyn trnavského administrátora Ambróza Lazíka a s vedomím Vatikánu dňa 29. apríla 1950 tajne vysvätil za biskupa Antona Richtera, farára v Šahách. V tých časoch posvätil biskup Buzalka kostol na bratislavskej Kalvárii. Stále bol však sledovaný orgánmi Štb. K jeho zaisteniu došlo 19. júla 1950 po dôkladnej príprave v rámci akcie Dědek. Doslova bol unesený. Prvá zastávka – väznica Valdice pri Jičíne, po dvoch mesiacoch to bola pražská Ruzyne. Vyšetrujúce orgány sa riadili metódami prevzatými od sovietskych – drastické a psychické týranie. Ich cieľom bolo vtedy 65 – ročného biskupa vnútorne zlomiť a donútiť k tomu, aby sa priznal k činom, ktoré nespáchal. Nočné budenie, výsluchy, ponižujúce týranie, bitky, vyhrážky smrťou, výsmech, hlad... Po absolvovaní tohto neľudského týrania nasledoval vykonštruovaný proces. Spolu s biskupom Buzalkom súdili aj biskupov Jána Vojtaššáka a Pavla Gojdiča. Biskupov začiatkom januára 1951 previezli do Justičného paláca v Bratislave. V hlavnom súdnom pojednávaní 10. - 12. 1. 1951 bol biskup Buzalka obvinený z úkladov proti republike, z velezrady, vojenskej zrady a vyzvedačstva. Biskupa Buzalku donútili, aby na procese vypovedal tak ako súdy chceli. Odsúdili ho na doživotie, konfiškáciu majetku, peňažný trest 200.000 Kčs, zaplatiť súdne trovy a stratu čestných občianskych práv. Po vynesení rozsudku ho eskortovali opäť do Valdíc a dňa 10. decembra 1951 spolu s ostatnými biskupmi do väznice v Leopoldove. Biskup Buzalka zostal v leopoldovskej väznici až do roku 1955. Všade zakúsil ponižovanie, výsmech z viery, chlad, spanie na doskách bez slamníka. Osobitne sa ho dotkla demolácia kostolíka sv. Leopolda a búranie sochy Panny Márie. Neskôr, keď biskupa previezli do ilavskej väznice, prišiel do styku s väzenským lekárom a politickým väzňom Antonom Neuwirthom. Po smrti diktátora Stalina sa napätie trochu uvoľnilo. V máji 1956 dali štátne orgány pokyn k prerušeniu trestu Michala Buzalku a Jána Vojtaššáka. Tretí odsúdený gréckokatolícky biskup Pavol Gojdič ostal naďalej vo väzení. Biskupov Buzalku a Vojtaššáka previezli z ilavskej väznice do väznice v Prahe – Pankrác, kde ich dali do samoty.

Dňa 14. júna im pre zlý zdravotný stav prerušili výkon trestu. Každý chcel ísť do svojej diecézy, čo im však zamietli. Naďalej zostali v nemilosti a odlúčení od svojej rodnej vlasti. Biskupov odviezli do charitného domova v Dečíně. Duchovnú službu mohli vykonávať iba v charitnom domove. Vychádzky do prírody boli povolené na blízky vrch Kanderberg. V lete 1958 Buzalku opäť premiestnili a to do charitného domova v Táboře. Tu sa ocitol medzi vzácnymi osobnosťami českého katolicizmu: Štefanom Trochtom, Stanislavom Zelom, Františkom Šilhanom a Augustínom Machalkom. Biskupovi sa cnelo za Slovenskom. Jeho listy boli povzbudením pre príbuzných a známych. Dňa 9. mája 1960 prezident Antonín Novotný vyhlásil amnestiu, ktorá sa však

nevzťahovala na všetkých väzňov. V Táboře zastihla biskupa Buzalku správa o smrti biskupa Pavla Gojdiča. Buzalka sa tiež pripravoval na smrť. Z tohto sveta chcel odísť skromne a jednoducho. Svoju dušu odovzdal Stvoriteľovi v tichosti dňa 7. decembra 1961 v charitnom domove v Táboře. Chorľavel už asi tri týždne, no neležal. Lekárka mu zistila srdcovú slabosť. 7. decembra o 18 hod. povečeral a chcel si ísť umyť ruky k vodovodu. Cestou spadol. Ošetrujúca sestra premonštrátka mu pomohla na lôžko, kde napokon skončil. Privolaný lekár konštatoval smrť následkom infarktu. Obliekli ho do fialového kňazského rúcha. Vtedajšia štátna moc ho chcela pochovať bez vedomia verejnosti. V deň pohrebu 11. decembra 1961 sa v kostole konali kňazské rekolekcie. Kňazi tak mohli vidieť rakvu aj s biskupskými insigniami. Tak sa stalo, že Božím riadením mal biskup Buzalka dôstojný pohreb. Pohrebné obrady na cintoríne vykonal českobudějovický generálny vikár Antonín Titman. Telo biskupa Buzalku uložili do bežného radu hrobov. Štátne orgány odmietli splniť poslednú vôľu biskupa Buzalku a jeho telesné pozostatky previesť na svätoantolský cintorín do rodičovského hrobu. Po dlhých problémoch a žiadostiach príbuzných napokon pozostatky biskupa Buzalku previezli do rodnej dediny. Pri exhumácii sa zistilo, že telo otca biskupa po troch rokoch zostalo neporušené. Exhumácia a pohreb museli byť v jeden deň. Stalo sa tak 11. októbra 1964 bez účasti verejnosti a v tajnosti. Bol to tichý návrat mŕtveho biskupa do rodiska a slovenskej zeme. Dňa 12. februára 2003 boli prenesené do krypty katedrály sv. Martina v Bratislave.

Biskup Buzalka bol svedkom viery ako farár, prefekt, rektor seminára, pomocný biskup, vojenský vikár, väznený na niekoľkých miestach, odsúdený na doživotie, internovaný a oslabený chorobou. Napriek tomu, že nebol priamo vojenským ordinárom, ale len vojenským vikárom, nakoľko v tom čase Svätá Stolica menovala len poľných, alebo vojenských apoštolských vikárov, možno ho považovať za prvého biskupa, ktorý priamo slúžil slovenským vojakom. Proces jeho blahorečenia sa začal 24. februára 2002.

Mária Nováková

POZDRAV SPOD ZOBORA (2)

V úvode prijmite veľa srdečných pozdravov z najstaršieho mesta na Slovensku, z Nítry, otcovi Milanovi a čitateľom. Chcel by som zablahoželať všetkým, čo ste si zachovali vieru v Boha, základ nášho života a pravého šťastia. Nebolo to vždy ľahké. Koľko vírusov ste museli prekonať, zvlášť starší, aby ste si ju zachovali. Čo ste sa napočúvali, že viera je zastaralá, nevedecká. Koľko nadávok ste museli zniesť, že ste tmári, zaostalí, zaťažení poverami a ne jeden aj trpel pre svoje presvedčenie. Podávalo sa nám, že tzv. vedecký svet názor je jedine správny. A čo povie, nie je to naopak? Pouvažujme spolu.

Čo všetko musia stúpenci tzv. vedeckého svetonázoru veriť, aby neverili. Lebo sú dve možnosti. Buď všetko vzniklo náhodou, produktom slepých síl, alebo je za tým rozumová bytosť, ktorej my hovoríme Boh. Že je to dielo náhody, obhajujú aj niektorí súčasní vedci: Dawkins, Bennet a iní a starší známi Russel, Freud, ktorí tvrdia, že hmotná realita je jediná. Čo všetko musia veriť? Že tá hmota vznikla sama od seba. Taktiež úžasný vesmír, nádherná príroda. Tá opica sa náhodou zdokonaľovala až k človekovi. A ten človek, koruna tvorstva náhodou vytvoril milióny buniek, atómov, molekúl a vytvorili nádherné ľudské telo. Len také srdce je čerpadlo, ktoré náhodou pracuje 80 – 90 rokov vo dne v noci. Sietnica oka má stodvadsať miliónov antén, očný nerv milióny vlákienok, pospájaných s mozgom, atď. Toto všetko by malo vzniknúť náhodou? Toto je ten vedecký materializmus a nie skorej naopak, že je to dielom úžasnej inteligencie, ktorej hovoríme Boh.

Matka posielala syna do kostola a syn jej povie, že nejde, že už ani druhí nechodia, a konečne už náboženstvo veda vyvrátila. Čo má matka povedať? Synu môj, aká veda to vyvrátila, keď väčšina vedcov je veriacich a nepozerať na druhých, keď všetci skočia do studne, aj ty skočíš? Ved' máš svoj rozum. Syn môj, povedz úprimne, že sa ti nechce a že sa ti nechce ani modliť, ani zachovávať Božie prikázania. A tiež prerušiť hriešny vzťah k svojej priateľke. Áno, tu je hlavná príčina nevery, ako povedal sv. Augustín: Neverí len ten, komu sa nechce veriť. A my vieme, že to spôsobuje blok, prekážka a rôzne ľudské neresti – hriech, pýcha, zloba, nemravnosť. Ale toto všetko máme ovládať! Pascal povedal: Odstráň svoju náruživosť a budeš veriaci.

Vedec Slavomír Ravík v diele: Boh žije – prírodné zákony dosvedčujú jeho existenciu, hovorí o konštrukcii živej hmoty, kóde života, o zázraku zvanom bunka, o mutáciách a vývoji života, ľudskom mozgu atď.

To všetko nech nás povzbudí v živote podľa viery. Ešte raz, teším sa, že ste si svoju vieru zachovali aj v búrkach prekážok a modlím sa, aby ste podľa tejto viery aj žili. Lebo len tá nám prinesie pravú radosť

a šťastie. Nedajme si vieru vziať. Ako povedala Panna Mária pri zjavení, ateizmus je najväčšia tragédia dnešných čias. Aby sme ľahkomyselne nepredali ako ten Ezau za misu šošovice svoje prvorodenstvo za lákavé ponuky dnešných materialistov.

Za to sa modlím. Váš duchovný priateľ spod Zobora

Miloslav

P.S.: Na budúce by som rád oslovil svojich priateľov v Lošonci, kde som sedemnásť rokov pôsobil ako filiálke Smoleníc a mám veľmi krásne spomienky.

PRÍBEH NA ZAMYSLENIE

Jedného dňa sa študent spýtal svojho učiteľa:

„Učiteľu, čo je to láska?“

Učiteľ mu odpovedal: „Skôr, ako ti odpoviem na tvoju otázku, choď na pole, nájdi tú najväčšiu pšenicu a vráť sa späť. Ale pravidlo je, že cez pole môžeš prejsť iba raz. Nemôžeš sa v poli vrátiť, aby si splnil svoju úlohu, čo najlepšie.“

Študent teda išiel na pole. Keď prechádzal prvým radom, uvidel krásnu veľkú pšenicu. Ako k nej podišiel, zamyslel sa...Možno neskôr uvidím ešte väčšiu ako je táto. O chvíľu skutočne uvidel väčšiu, ale opäť sa zastavil a pomyslel si, že možno tam ďalej bude predsa len ešte väčšia, a tak ju neodtrhol.

Neskôr, keď už prešiel viac ako polovicu poľa, začal si uvedomovať, že pšenica, ktorou prechádza nie je zďaleka taká veľká ako tá, ktorú videl na začiatku svojej cesty. Pochopil, že o tú najväčšiu už prišiel a ľutoval, ako sa rozhodol.

Prešiel teda poľom a vrátil sa k učiteľovi späť s prázdnyimi rukami.

Učiteľ mu povedal: „**Tak toto je láska...Neprestávaš stále hľadať tú lepšiu. Až neskôr pochopíš, že si prepásol toho najlepšieho človeka...**“

„**A čo je potom manželstvo?**“ opýtal sa zvedavo študent.

Učiteľ mu odpovedal: „Skôr ako ti poviem odpoveď, choď na kukuričné pole, nájdi tú najväčšiu kukuricu a vráť sa. Ale pravidlo je rovnaké: Môžeš prejsť poľom iba raz. Nesmieš sa vracieť.“

Študent teda išiel na pole. Tento krát už bol pripravený neurobiť tú istú chybu. Keď sa dostal do polovice poľa, vybral si stredne veľkú kukuricu, s ktorou bol spokojný a šiel späť k učiteľovi.

Učiteľ mu povedal: „**Dnes si priniesol kukuricu. Hľadal si takú, ktorá je pekná a veríš, že je to tá najlepšia, akú si mohol dostať.... To je manželstvo. Človek prestane hľadať a úprimne veri, že našiel to najlepšie, čo mohol.**“

ARS MORIENDI, AKO „DOBRE ZOMRIEŤ“ PODĽA KREŠŤANSKÝCH ZÁSAD

2. apríla 2020 uplynulo 15 rokov od odchodu pápeža sv. Ján Pavol II. k nebeskému Otcovi. Svätý otec mal blízky vzťah k chorým a starým ľuďom, pričom sám trpel nevyliciteľným ochorením, čo sťažovalo jeho starobu. V liste Svätého Otca starším ľuďom sa prihovára k seniorom, aby sa spolu s nimi povzbudil v nachádzaní hodnoty staršieho človeka. Seniori hodnotia svoj život, hodnotia svoju minulosť, hodnotia cestu životom, bilancujú a v tomto duchu sa k nim prihovára aj Svätý Otec: „Tento spätný pohľad nám dovoľuje pokojnejšie a vecnejšie posúdiť osoby a situácie, ktoré sme stretli na našej ceste. V priebehu času sa rozplynú ostré kontúry udalostí a ich bolestné rany sa zmierňujú. Žiaľ, v živote každého človeka existuje veľa starostí a utrpenia. Mnohokrát ide o problémy a bolesti, ktoré postaví našu psychofyzickú odolnosť pred tvrdú skúšku a môžu otriasť aj našou vierou. Ale skúsenosť nás učí, že Pánovou milosťou práve každodenné utrpenia prispievajú k dozrievaniu osobnosti a posilňujú charakter.“

Obraz rodiny, zhromaždenej v modlite okolo lôžka zomierajúceho s rozsvietenou sviečkou sa nám javí ako archaické. Naopak, existuje obava z umierania blízkeho človeka doma, či už zo strachu zo smrti, alebo zo zanedbania povinnej starostlivosti. *Ars moriendi*, jedna zo základných tém kresťanskej zbožnosti ako schopnosť dobre sa pripraviť na smrť, alebo sprevádzať umierajúceho v poslednej chvíli života, je ako zabudnutie alebo úplné vytesnenie z pamäti súčasnej kultúry. Pochovávať mŕtvych alebo utešovať zarmútených je chápané skôr ako neprijemná spoločenská povinnosť, než skutok kresťanskej lásky k blížnemu. Umenie dobre zomrieť bolo súčasťou umenia žiť. Na smrť sa ľudia pripravovali celý život. Bezprostrednou prípravou bolo prijatie sviatosti pomazania nemocných, dobrá spoveď, viatikum – sväté prijímanie/ „via“ z lat. znamená cestu, preto viatikum sa nazýva pokrm na cestu/ a odpustky pre hodinku smrti.

Rituál prípravy na smrť bol súčasťou života a kultúry a každý sa prostredníctvom nej mohol netabuizovaným spôsobom so smrťou osobne stretnúť a tým sa aj sám pripraviť. Dnes je skúsenosť s umieraním človeka záležitosťou profesionálov a špecialistov, takže bezprostredná skúsenosť s umieraním je skôr náhoda a preto nevieme s umieraním zaobchádzať. Pri stretnutí so smrťou sme zasiahnutí strachom, nevieme, čo povedať a ako reagovať. Hľadáme odstup, dávame sa na útek. Snažíme sa preniesť zodpovednosť na druhého.

Čo máme na mysli, keď hovoríme o skutočnej starostlivosti o dušu blízkeho? Medzi mnou a umierajúcim je priepasť, ktorú nemôže žiadny človek prekonať. Nikto z nás nemôže ani v tej najväčšej láske zaujať miesto toho, kto umiera. Narážame na bariéru, ktorú cítime my sami i umierajúci. Je to hranica, kde človek rozhoduje o tom, aký zmysel vtlačí svojmu životu, lepšie povedané, aký zmysel svojho života prijme. Keď má človek hovoriť s Bohom, neexistuje pre nás možnosť, ako do tohto priestoru vstúpiť na základe spoločenstva práce, spoločenstva ducha či spoločenstva lásky. A ak napriek tomu pre nás existuje možnosť, ako druhému ponúknuť duchovnú starostlivosť, potom tou jedinou cestou do skrytej hĺbky človeka je cesta z druhej strany, cesta ktorá vedie cez nekonečne vzdialeného Boha. Do najskrytejších hĺbín človeka, kam môže vojsť len človek sám a kam môže nechať vojsť Boha, môžeme vstúpiť prostredníctvom nášho vzťahu k Bohu. Duchovná služba umierajúcim nie je založená na tom, čo robíme, ale akým spôsobom to robíme, kto tento kontakt s umierajúcim v sebe nesie. Základným prostriedkom duchovnej služby je modlitba, ktorá dáva našej službe duchovné videnie, cítenie a účinnosť. Je zdrojom inšpirácie, zdrojom dobrých myšlienok a vnuknutí, ktoré sa prejavia vo všetkom, čím umierajúcim pomáhame.

Anna Jurovčíková

JUSTÍNA RÁBAROVÁ, R. HODULÍKOVÁ

Ďakujeme Pánu Bohu za požehnané roky a zároveň prosíme za zdravie a Božiu pomoc pre pani Justínu Rábarovú, r. Hodulíkovú, ktorá sa dožíva 92 rokov, pochádza z piatich detí. Spolu s manželom Dominikom vychovali päť detí, štyri dievčatá a jedného chlapca. Veľa zdravia, radosti a lásky jej želajú dcéry s manželmi, syn, Sonička, jedenásť vnúčat, šestnásť pravnúčat a prapavnúča. K blahoželaniu sa pripájajú štyri krstné deti, synovec, neter a sesternice. Všetci farníci prajeme Justínke ešte veľa pekných dní, veľa zdravia a Božieho požehnanie.

Foto a text: Anna Jurovčíková

SVIATOK NAJSVÄTEJŠIEHO KRISTOVHO TELA A KRVI

Podstatná je účasť na svätej omši. Procesia, ktorá je prejavom viery v eucharistického Krista, je znakom tradície Cirkvi u nás na Slovensku. Toho roku sme kvôli výnimočnej udalosti koronavírusu konali procesiu v zmenšenom rozmere a to okolo kostola. I pri tejto príležitosti nechýbali deti s rodičmi, ktoré rozhadzovali lupienky kvetov. Deti sú najčistejšie a najnevinnejšie stvorenia spomedzi nás a preto je dôstojné a milé, keď práve ony rozhadzujú lupienky kvetov pred eucharistickým Spasiteľom, ktorý miluje čistotu a nevinné srdcia.

Foto: Anna Rábarová

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA JÚL 2020

Všeobecný: Aby bolo dosť ľudí, ktorí budú s láskou, úctou a dobrými radami sprevádzať rodiny.

Úmysel KBS: Aby nezamestnaní našli prácu, ktorú potrebujú pre dôstojný život a zabezpečenie rodín.

NA VEČNOSŤ ODIŠLI

Terézia Detková, 68-ročná /Lošonec/

BOŽÍMI DEŤMI SA STALI

Lucia Cisárová, Horné Orešany
Emily Mária Hirnerová, Frankfurt nad Mohanom
Michal Vadík, Horné Orešany
Júlia Pisarovičová, Horné Orešany
Michaela Spustová, Horné Orešany

PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Prvé sv. prijímanie sa uskutoční na hodovú nedeľu, dňa **13. septembra 2020 o 10 hod.** Mimoriadna situácia si vyžaduje aj mimoriadnu prípravu. Deťom k príprave mohli pomôcť aj dve stretnutia na fare, ktoré sa konali 10. a 17. júna 2020 o 16 h. V piatok 26. júna si rodičia s deťmi prevzali slávnostné šaty a dohodli si s kňazom preskúšanie z určených otázok.

CITÁT NA ZAMYSLLENIE

„HANBOU JE STARAŤ O CUDZIE
CHYBY A NEPOZNAŤ VLASTNÉ.“

DEMOKRITOS

ČO NOVÉ V LOŠONCI

80 ročná pani Cilka Kulišková

14. júna 2020 sme v Lošonci pri svätej omši poprosili o zdravie a Božiu pomoc pre pani Cilku Kuliškovú, r. Kernovú pri príležitosti životného jubilea 80 - tich narodenín. V mladom veku ovdovela ako 35 - ročná

a sama vychovávala štyri deti. S láskou jej za všetko ďakujú dvaja synovia s manželkami, dve dcéry s manželmi, 10 vnúčat a 10 pravnúčat. K blahoželaniam sa pripájajú dvaja bratia a dve sestry s rodinami. Všetci farníci, najmä z filiálky Lošonec, vyprosujeme od nebeského Otca, pre Vás pani Cilka, zdravie, Božie požehnanie a ešte veľa pekných slnečných a radostných dní.

Text a foto: Anna Jurovčíková